

РЕШЕНИЕ

№ 6208

гр. София, 06.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 80 СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ**

при участието на секретаря **ДЕСИСЛАВА ПЛ. КАРАГЪЗОВА**
като разгледа докладваното от **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ** Гражданско дело № 20221110157408 по описа за 2022 година

Производството е образувано по иск от **Е. Ц. К.**, ЕГН *****, с адрес: гр. София, против **А. А. К.**, ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ... за предоставяне на родителските права на майката, промяна на адреса по местоживее и определяне на режима на лични отношения на бащата с детето **А. А. К.**, ЕГН ***** и присъждане на издръжка поради промяна на обстоятелствата след влизане в сила на Решение № 10255/05.07.2016 г. по гр.д. № 27672/2015г., по описа на Софийския районен съд, 83 състав, на основание чл. 59, ал. 9 вр. чл. 127, ал. 2 СК.

В исковата молба се твърди, че към момента на образуване на делото детето е на 9 години и преминава към физическа трансформация от дете в жена. Поради психологическите специфики на това израстване има нужда повече от своята майка. Твърди се, че ищцата има подкрепа в отглеждането на своите родители и ще полага най-добрите грижи за дъщеря си.

С отговора ответникът оспорва исковата молба. Твърди, че ищцата не изпълнява определения с Решение № 10255/05.07.2016 г. по гр.д. № 27672/2015г., по описа на Софийския районен съд, 83 състав режим на лични отношения. Детето многократно е търсило майка си, тя е обещавала да се видят в почивните дни, но впоследствие е отменяла уговорките. Не нощувало

в дома на майка си от 2016 г., макар бащата всячески да насърчава контакта между двете и да не го ограничава. Твърди се, че за него има изградена хармонична среда, посещава училище, добре възпитано е и се развива прекрасно. През всички години след раздялата на родителите майката не присъства в живота на детето. Не го е взимала освен за по няколко часа, обажда му се рядко. Когато е било на възраст между 2 и 4 години, бащата е търсил помощ от социалните служби да подпомогнат срещите между майка и дъщеря, но въпреки тяхната намеса, тя не е осъществявала контакт.

Изказва се предположение, че предявяване на иска е отговор на заведено от детето срещу майката дело за увеличаване на размера на присъдената издръжка.

След съвкупна преценка на доводите на страните, на събраните по делото доказателства и на разпоредбите на закона, съдът намира за установено следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 59, ал. 9 вр. 127, ал. 2 СК. За да бъде уважен е необходимо след влизане в сила на решението за упражняване на родителските права, да са настъпили обстоятелства които са променили съществено обстановката и начина на отглеждането на детето, като са ги влошили така, че с оглед на интересите на детето се налага изменение на мерките и определяне на нови такива. Такива могат да бъдат различни фактически обстоятелства, изменения, произтичащи от изгубили смисъл мерки, фактическа промяна на определените мерки и други.

В тежест на ищеца е да докаже наличието на обстоятелства, настъпили след влизане в сила на решението за упражняване на родителските права, с което този режим е бил определен, които са променили съществено обстановката и начина на отглеждането на детето, като са ги влошили така, че с оглед на интересите на детето.

Производството е по спорна съдебна администрация и законодателят възлага на съда служебно да следи за защитата във възможно най-голяма степен на интересите на децата, като изхожда изключително от тези интереси. Също с оглед защитата интересите на децата, в рамките на посочените спорни съдебни охранителни производства, в които тези въпроси се разрешават от съда, служебното начало има значителен превес над диспозитивното начало.

Съгласно Постановление № 1 от 12.11.1974 г. на Пленума на ВС

относно обобщаване на съдебната практика по предоставяне упражняването на родителските права и определяне на личните отношения между децата и родителите, пункт V. „Изменение на мерките относно упражняване на родителските права“, при допукането на такива във всички случаи съдът е длъжен да обсъди дали обстоятелствата се отразяват на положението на детето /децата/ и на ефикасността на мерките, които определят същото. Към промените, засягащи положението на детето, и обстоятелствата спадат: а) влошаване условията при родителя, на когото е предоставено детето, или пък подобряване условията на живот при другия родител, като под условия на живот се разбират не само жилищни и битови условия, но и социалната среда и другите обстоятелства в решението по чл. 29, ал. 1 СК; б) изпадане в невъзможност на родителя, при когото е детето, да упражнява родителските права поради заболяване, осъждане на лишаване от свобода за дълъг срок, напускане пределите на страната без разрешение и други такива; в) загубване на родителския авторитет или фактическа невъзможност родителят да се справи с лоши прояви на детето, а другият родител е в състояние да повлияе положително; г) повторно встъпване в нов брак на единия от двамата родители с трето лице. Към промените, засягащи мерките и тяхната ефективност, спадат: а) невъзможност да се изпълни решението поради поведение на самото дете; б) нерационален режим, като в течение на изпълнението му мерките са се оказали неблагоприятни за детето; в) болест на детето и невъзможност за прилагане на мерките; г) други подобни случаи. Съгласно съдебната практика /вж. Р. № 1019 от 19.11.2008 г. по гр. д. № 3730/2007 г., I гр. отд. на ВКС/ „Когато и двамата родители имат добри родителски и възпитателски качества, съдът в интерес на детето трябва да вземе предвид и факти, от значение за по-добрата психологическа среда, в която следва да израсне то, а не само за материалното му обезпечаване. Съгласно разясненията, дадени с Постановление № 1/1974 г. правната възможност да се изменят мерките в зависимост от настъпили промени в обстоятелствата, е израз на грижата за защита правата и интересите на детето. Тя е конкретно приложение на принципа за всестранна защита на децата, поради което е наложителна преценката от страна на съда за ефикасността на взетите мерки и за правилното упражняване на родителските права. Ако обстоятелствата, при които първоначално е постановено упражняването на родителските права, се изменят съществено, то тогава се налага вземане на

нови мерки съобразно изменените обстоятелства“.

В настоящия случай не се доказва, че след влизане в сила на Решение № 10255/05.07.2016 г. по гр.д. № 27672/2015г., по описа на Софийския районен съд, 83 състав са настъпили обстоятелства, които налагат упражняване на родителските права от нея, промяна на адреса на местоживее на детето, както определяне и режима на лични отношения между бащата и детето и издръжка.

От доказателствените източници следва непротиворечив извод, че майката е недостатъчно заинтересувана от живота и развитието на дъщеря си. При проведеното изслушване демонстрира занижения си родителски капацитет чрез непознаване на изключително съществени за развитието на детето елементи от живота му. Така майката не знае в кое училище учи дъщеря ѝ, не знае как се казва класния ѝ ръководител, не е общувала с него. Твърди, че никой не я е уведомил кой е и няма как да знае кога има нужда да се ход в училището. При изготвяне на СПЕ е заявила пред вещото лице (л. 106), че се интересува от нуждите на детето, но като и не казват какви са и кога е болно, тя няма как да разбере.

От заключението на СПЕ, което съдът кредитира в цялост, като обосновано, безпристрастно и компетентно изготвено, се установява, че майката е с отсъстващ родителски капацитет и инстинкти. Липсват между нея и детето емоционални връзки. По време на изследването изявява желание да живее заедно с детето, но на практика с това желание има много разминавания, които са описани в обсъждането и в цялостното изследване.

При детето са налице данни за родителско отчуждение към майката. Отчуждението не е в тежка степен. Детето не отхвърля личността на майката, но не е живяло с нея до момента, не са имали много чести и близки доверителни общувания. Срещите до момента два-три месеца, а е имало много по-дълги периоди, в които не са се виждали. Детето се отнася с уважение и не отхвърля контактите с майката.

В хода на развитието и израстването на детето не са прилагани способности за отчуждението на детето от майката. Майката е насърчавана, както в минал период, така и понастоящем да обръща по-голямо внимание на детето, да прекарва повече време с него, да го взема с преспИ.е в дома си. Тя до момента го вижда няколко пъти в годината, разговорите по телефона са много кратки

и повърхностни. По време на изследването и експертно ѝ било предложено да вземе детето за идните петък, събота и неделя, което било предложено и от бащата по време на общата им среща. На тези предложения майката не отговорила нищо, не е взела и детето. Налице са следните доводи и твърдения: Майката твърди, че иска, но не ѝ дават детето за повече от няколко часа. Бащата и бабата твърдят, че го дават, но тя не го търси и не го иска за по-дълго от няколко часа и с преспИ.е, като детето ѝ е докарвано и вземано от нея. Детето казва, като и майката го потвърждава, че само веднъж за всички години е ходило за няколко часа в дома на майката в „Овча купел“ и че би ходила повече, но тя (майката) не го кани. От друга страна детето е в подрастваща възраст и иска значимите за него възрастни да се съобразяват и с нейното време и планове за деня и за седмицата.

От цялостното изследване не се установило желание от пълноценен тип майката да общува с детето, да я кани в домашна обстановка, да прояви към нея домашни грижи като родител към дете - ходят предимно в мол. Детето в лицето на майката няма усещане за родител и в нейно лице за домашен уют. А. никога не е свиквала с домашни грижи и условия от страна на майката и за това понастоящем тя не си представя съвместно живеене с нея в едно домакинство.

Детето понастоящем е в много добро психично здраве за възрастта и развитието. Няма данни за отклонения извън нормата в развитието му. На прага на тийнейджърската възраст, на която е, не биха се отразили каквито и да са промени. Детето живее и се отглежда в хармонична среда, където се задоволяват всички негови нужди. Потребностите на детето са на преден план преди нуждите на всички останали в семейството на бащата. Всяка промяна в посока изваждането на детето от хармоничната среда, в която до момента е пораснало и се развива би повлияла негативно неговото невропсихично развитие, оформянето като личност, ценностна система, емоционална сфера

Бащата А. А. К. е с наличен родителски капацитет. Успешно присъства като родител в живота на малолетната А.. Проявява грижи в социално- битов, образователен и емоционален план, грижи за здравето, личностно развитие и интереси желани от детето и др. Съобразява се с нуждите и интересите на детето от всякакво естество. Никога не е очернял и обезценявал личността на майката в очите на детето. Насърчава и съдейства за срещите между тях сам и

с помощта на неговите родители.

Горното дава основание на настоящия състав да счита, че не е налице твърдяното съществено изменение на обстоятелствата, предполагащо уважаване на иска. Действително детето е навлиза в пубертета, но това само по себе си не може да бъде основание за предоставяне на родителските права на майката, тъй като между двете липсва изградена доверителна връзка, в противовес на наличието на такава с бащата. Всички доказателствени източници сочат, че тя майката е с нисък родителски капацитет. Недостатъчно ангажирана е с нуждите на дъщеря си, незаинтересована. Липсва разумно обяснение каква е причината да не знае в кое училище учи дъщеря ѝ, да не познава класния ѝ ръководител и да се информира за учебния процес от бабата по бащина линия, да не знае кога е болно. Напълно погрешно е схващането на майката, че някой трябва да я информира за тези обстоятелства, още повече, че има възможност да общува по телефон с разговори и съобщения с дъщеря си и ако бащата или бабата не я уведомят, че детето е болно, това да направи последното. Също трябва изрично да се подчертае, че майката е отговорният човек, който трябва да търси нужната информация и то от първоинзточника, като общува с класния ръководител на детето, интересува се за нуждите и интересите му в училище, посещава родителски срещи, търси регулярен контакт с детето, с лични му лекар и прочие.

Няма и логично обяснение каква е причината, след като има определен режим на лични отношения, включващ два уикенда с приспИ.е и 30 дни през лятото, той да не се изпълнява от майката в продължение на години и детето никога да не е оставало при нея с нощувка. Недоказани в хода на производството останаха твърденията, че тя е била възпрепятствана от бащата и бабата по майчина линия. Такива доказателства не само, че не са ангажирани от ищцата, ами тя самата признава при социално проучване и при изготвяне на експертизата, че се чува по телефона с дъщеря си, виждат се понякога, като някои от вижданията са извън режима. Изложеното сочи, че ищцата има възможност за контакт с детето А., стига да поиска това. Такова поведение на бащата и бабата по бащина линия, като приписваното в хода на процеса, не е констатирано и при изготвяне на СПЕ. Следователно единственото обяснение за липсата на регулярен контакт между майката и детето е незаинтересоваността на първата. Следва да се припомни, че при

неизпълнение на определения режим на лични ищцата разполага с широки възможности, като например разговор с бащата, инициране на изпълнително производство, сигнал до социалните служби. Нищо такова обаче не се доказва да е предприето от майката. Последното само потвърждава извода, че липсата на регулярен контакт с дъщеря ѝ е резултат на собственото ѝ поведение.

Съдът не споделя възраженията срещу правилността на СПЕ. Вещото лице е провело срещи с двамата родители и детето, подробно е описало съдържанието им, резултатите от проведените изследвания, използваните методики. Аргументирало е и крайните си изводи. Не се констатира логически противоречия. При това положение съдът не вижда причина да не бъдат кредитирани експертното заключение, още повече, че изводите за нисък родителски капацитет на майката и причините за това, отлично хармонират с нейното изслушване в съдебно заседание, социалните доклади и показанията на разпитаните свидетели – доколкото никой от изброените източници не разкрива данни майката е да е имала поведение, което да е насочено към изграждане на стабилна и пълноценна емоционална връзка с дъщеря си, като например регулярно общуване, прекарване на време заедно, демонстриране на заинтересованост от потребностите ѝ.

При тези констатации не само, че не се доказват основания за уважаване на иска, а се доказва по несъмнен начин, че това не би било в интерес на детето, тъй като не може да се игнорира и демонстрираното от детето силно желание да продължи да живее с баща си и констатациите, че посещава редовно училище, вокално майсторство, школа по английски език, добре възпитано е, спокойно, усмихнато и артистично. Те дават основание, че бащата упражнява родителски права по начин, който съответства на най-добрия интерес на детето.

По изложените съображения искът е неоснователен.

По разноските:

По иска с правно основание чл. 127, ал. 2 вр. ал. 59, ал. 9 СК не следва да бъдат присъждани разноски и те следва да останат в тежест на страните така, както са направени. Аргументи могат да се черпят от изразеното в съдебната практика разбиране, че естеството на първоинстанционното производство на спорна съдебна администрация не предполага присъждане на разноски. За разлика от исковото производство, в него не се решава със сила

на пресъдено нещо спор за съществуването или несъществуването на едно материално право, а само се оказва съдействие относно начина на упражняване на родителските права, признати и гарантирани от закона, така че липсва типичната за исковото производство квалификация на страните като ищец и ответник. Съдебното решение, което следва да изхожда от правилото за защита по най-добрия начин на интересите на малолетното или непълнолетното им дете, ползва и двамата родители и затова в първоинстанционното производство всяка страна следва да понесе разноските, които е направила, независимо от изхода на спора (вж. в този смисъл Определение № 385 от 25.08.2015 г. на ВКС по ч. гр. д. № 3423/2015 г., I г. о., ГК).

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от **Е. Ц. К.**, ЕГН *****, с адрес: гр. София, против **А. А. К.**, ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ... иск за предоставяне на родителските права на майката, промяна на адреса по местоживее и определяне на режима на лични отношения на бащата с детето **А. А. К.**, ЕГН ***** и присъждане на издръжка поради изменение на обстоятелствата след влизане в сила на Решение № 10255/05.07.2016 г. по гр.д. № 27672/2015г., по описа на Софийския районен съд, 83 състав, на основание чл. 59, ал. 9 вр. чл. 127, ал. 2 СК.

Решението може да се обжалва в **двуседмичен срок** от връчването на препис на страните пред Софийския градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните, което обстоятелство изрично да се удостовери в отрязъците от съобщенията.

Съдия при Софийски районен съд: _____